

Sygnatura akt III RC 133/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 15-09-2014 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Michurska-Gruszczyńska

Protokolant: Katarzyna Sobera

po rozpoznaniu w dniu 15-09-2014 r. w Środzie Śląskiej sprawy

z powództwa I. C.

przeciwko P. W.

o ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej

I. oddała powództwo;

II. odstępuje od odciążania powódki I. C. kosztami procesu.

Sygn. akt III RC 133/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07 maja 2014r. powódka I. C. wniosła o zniesienie z datą wsteczną, tj. od dnia 01 listopada 2012r. wspólności ustawowej małżeńskiej pomiędzy nią, a pozwanym P. W.. Nadto domagała się zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że małżeństwo powódki I. C. z pozwanym P. W. zostało zawarte w dniu 26 grudnia 2008r. Z małżeństwa pochodzi małoletnie dziecko w wieku 3,5 roku. Podała, że od dnia 01 listopada 2012r. mieszka sama z trójką dzieci i nie prowadzi z pozwanym wspólnego gospodarstwa domowego, a każdy z małżonków samodzielnie dysponuje swoimi środkami finansowymi. Uzasadniała, iż pozostawanie z pozwanym we wspólnocie majątkowej małżeńskiej, przeszkadza jej w samodzielnym podejmowaniu decyzji finansowej, a obecna skrajna niewypłacalność pozwanego, pogłębianie się jego zadłużeń oraz możliwość wystąpienia nowych, zagraża wspólnemu dobru dzieci i powódki, wypracowanej pozycji ekonomicznej i społecznej.

Pismem procesowym z dnia 12 sierpnia 2014r. powódka nadto podała, że pozwany do października 2012 r. wpłacał na konto osobiste powódki środki pieniężne z wynagrodzenia za pracę, a mając kartę płatniczą powiązaną z kontem mógł swobodnie dysponować wspólnymi środkami. Podkreśliła, że wnioski pozwanego dotyczące ustanowienia daty rozdzielności majątkowej innej niż w pozwie mają na celu wyłudzenie nienależnych pozwanemu środków finansowych, co obrazują ogromne dysproporcje w możliwościach zarobkowych stron (powódka deklaruje zarobki w kwocie 100.000 zł rocznie, wobec 17.000 zł zarobków pozwanego, gdzie 60% kwoty jest objęte egzekucją komorniczą oraz zadłużenia pozwanego wobec ZUS, Urzędów Skarbowych, zaległości alimentacyjne. Jednocześnie nadmieniła, że wszelkie długi pozwanego powstały przed zawarciem związku małżeńskiego i ich egzekucja obciąża tylko pozwanego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa, ewentualnie orzeczenie rozdzielności majątkowej z dniem wniesienia pozwu oraz zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W ocenie pozwanego wbrew twierdzeniom powódki, nie zaistniały przesłanki do orzeczenia rozdzielności z datą wsteczną tj. z dniem 1 listopada 2012r. Pozwany zarzucił, że pod koniec listopada 2012r. został

zmuszony przez powódkę do opuszczenia domu w B., jednakże w żaden sposób nie utrudniał powódce w zarządzaniu majątkiem wspólnym, a de facto to powódka w całości przejęła pieczę nad majątkiem i swobodnie nim dysponowała.

Na rozprawie w dniu 01 sierpnia 2014r. powódka wniosła jak w pozwie. Oświadczyła, że strony nie zamieszkują razem, a pozwany od 2 lat nie partycypuje w żadnych kosztach zaspokojenia potrzeb rodziny, nie ponosi opłat oraz nie łoży na utrzymanie syna.

Pozwany na rozprawie wniósł o oddalenie powództwa, bądź ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem 01 sierpnia 2014r., ewentualnie z dniem wniesienia powództwa, tj. 30 kwietnia 2014r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 grudnia 2008r. strony I. C. i P. C. zawarli związek małżeński przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego we W., pod numerem aktu małżeństwa 4332/2008.

(dowody: odpis skrócony aktu małżeństwa, sporządzony w USC we W., pod numerem (...) k. 7,

przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61).

W wyniku zawarcia w dniu 26 grudnia 2008r. związku małżeńskiego, pomiędzy stronami powstał ustrój wspólności majątkowej.

(dowód: okoliczność bezsporna).

Z małżeństwa stron P. W. i I. C. urodził się syn B. W. (1).

(dowód: okoliczność bezsporna).

W trakcie trwania małżeństwa w 2011 roku strony zaciągnęły wspólnie kredyt hipoteczny na zakup domu. Dom został zakupiony w stanie surowym, do majątku osobistego powódki I. C.. Po zakupie pozwany remontował dom, systemem gospodarczym. Powódka zajmowała się dziećmi.

(dowody: przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61,

przesłuchanie pozwanego P. W. k. 61).

W listopadzie 2012r. doszło do konfliktu stron. Powódka nawiązała znajomość z innym mężczyzną. W dniu 19 listopada 2012r. pozwany wyprowadził się z domu w B. i zamieszkał ze swoją matką. Jeszcze w miesiącu marcu 2013r. pozwany próbował porozumieć się z powódką, bezskutecznie.

(dowody: przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61,

przesłuchanie pozwanego P. W. k. 61).

W okresie od dnia 12 marca 2012r. do dnia 15 października 2012r. pozwany wpłacał na konto osobiste powódki w Banku (...) środki pieniężne. Łącznie w tym okresie dokonał wpłat na kwotę 13.500 zł. W miesiącach październik, listopad i grudzień pozwany przekazał powódce w gotówce tytułem alimentów na ich wspólnego syna B. W. (2) kwoty miesięcznie po 380-400 zł.

(dowody: wydruk historii rachunku za okres 01.01.2012 do 01.05.2014 k. 41,

przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61,

przesłuchanie pozwanego P. W. k. 61).

W okresie od dnia 20 stycznia 2014r. do 08 sierpnia 2014r. pozwany P. W. wpłacał miesięcznie na konto Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Wrocław - Fabryczna T. K. alimenty w sprawie Kmp 98/13 na rzecz syna B. W. (1) RC 3127/12 w kwotach od 104,90 zł do 450 zł. Łącznie za ten okres pozwany wpłacił kwotę 2.802,43 zł.

(dowody: wydruk historii rachunku za okres od dnia 01.01.2012r do dnia 10.08.2014r. 42,

przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61).

W trakcie trwania małżeństwa strony nie zawierały umów majątkowych małżeńskich.

(dowody: okoliczność bezsporna,

przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61).

Wyrokiem prawomocnym Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydziału XIII Cywilnego Rodzinnego z dnia 23 lipca 2014r. w sprawie sygn. akt XIII RC 3127/12 małżeństwo stron P. W. i I. W. zawarte w dniu 26 grudnia 2008r., zostało rozwiązane przez rozwód z winy obu stron. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem stron B. W. (1) powierzono powódce, ograniczając władzę rodzicielską pozwanego do ogólnego wglądu w wychowanie i wykształcenie małoletniego oraz współdecydowania o istotnych sprawach dziecka, w tym dotyczących miejsca pobytu, wykształcenia i leczenia.

Udział stron w ponoszeniu kosztów utrzymania i wychowania małoletniego syna B. W. (2), Sąd ustalił w ten sposób, że zasądził od pozwanego P. W. na rzecz małoletniego kwotę alimentów 500 zł miesięcznie poczynając od dnia prawomocności wyroku, płatne do rąk powódki do 10-dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami, zobowiązując powódkę do ponoszenia pozostałych kosztów utrzymania i wychowania dziecka i do osobistych o nie starań.

(dowody: kserokopia wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu XIII Wydziału Cywilnego Rodzinnego z dnia 23.07.2014r., sygn. akt XIII RC 3127/12 z uzasadnieniem k. 52-59,

przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61).

Obecnie pozwany posiada kredyt hipoteczny, który został zaciągnięty w 2011r. na zakup domu w B.. Pozwany nie posiada innych zobowiązań kredytowych, a także zobowiązań wobec Urzędu Skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wobec pozwanego toczy się egzekucja alimentów na rzecz syna B. W. (1), poprzez zajęcie wynagrodzenia za pracę. Pozwany nie jest właścicielem nieruchomości, ani ruchomości.

Od 01 listopada 2012r. pozwany nie zaciągał żadnych zobowiązań, obciążających majątek wspólny, ani też nie rozporządzał przedmiotami należącymi do majątku wspólnego. Strony posiadają mieszkanie na ul. (...), na które zaciągnęli wspólnie kredyt. Planowali sprzedać mieszkanie i spłacić kredyt, jednakże nie doszło do tego. Mieszkanie jest wynajmowane, zaś pozwany zgodził się, aby z tytułu wynajmu powódka spłacała ratę kredytu i w taki sposób przyczynia się do ponoszenia kosztów utrzymania mieszkania, nie żądając od powódki kwoty przypadającej na niego z tytułu wynajmu.

(dowody: przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61,

przesłuchanie pozwanego P. W. k. 61).

Pozwany pracuje jako zegarmistrz. Zarabia około 1.600 zł brutto. Mieszka razem z matką, z którą wspólnie prowadzi gospodarstwo domowe. Ponosi koszty utrzymania mieszkania w kwocie 250 zł.

(dowody: kserokopia wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu XIII Wydziału Cywilnego Rodzinnego z dnia 23.07.2014r., sygn. akt XIII RC 3127/12 z uzasadnieniem k. 52-59,

przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61,

przesłuchanie pozwanego P. W. k. 61).

Powódka pracuje z Zespole Szkół nr (...) we W., gdzie wykonuje zawód pedagoga

szkolnego oraz uczy lekcji wychowania fizycznego. Pracuje na ¼ etatu i osiąga wynagrodzenie w wysokości netto 4.200 zł. Powódka ma na utrzymaniu oprócz syna ze związku z pozwanym P. B. W. także dwoje dzieci z poprzedniego związku małżeńskiego - w wieku 16 i 21 lat. Dzieci zamieszkują wspólnie z powódką.

(dowód: przesłuchanie powódki I. C. k. 60-61).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 52 k.r.o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać zniesienia wspólności majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje w dniu oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Do zniesienia wspólności ustawowej dochodzi w drodze kształtującego orzeczenia sądowego. Jednocześnie należy w tym miejscu podkreślić, że fakt, iż drugi małżonek godzi się z żądaniem pozwu, nie zwalnia sądu od obowiązku ustalenia, czy istnieją ważne powody zniesienia i czy istniały wcześniej, wobec żądania zniesienia wspólności z datą wsteczną. Sądowe zniesienie wspólności ustawowej, w odróżnieniu od umownego zniesienia wywołuje skutki wobec osób trzecich, a ponadto skutki te mogą być rozciągnięte e czasie, na okres poprzedzający wyrok sądu. Dlatego też sąd musi rozważyć czy pozew nie zmierza do pokrzywdzenia osób trzecich.

W toku procesu przedmiotem postępowania dowodowego winno być ustalenie, czy istnieją w rzeczywistości owe ważne powody pozwalające na uwzględnienie żądania pozwu, a jeśli tak to z jaka datą powstały. Należy bowiem wskazać, że nie każdy konflikt między małżonkami wynikający z ich sytuacji bytowej, finansowej, osobistej stanowi ważny powód do żądania zniesienia wspólności majątkowej. Zasadą jest bowiem trwałość substancji majątku wspólnego, w trakcie trwania małżeństwa. Małżonkowie są bowiem uprawnieni do korzystania, a także do rozporządzania majątkiem wspólnym. Z woli małżonków tylko jeden z nich również może dysponować majątkiem wspólnym. Zgodnie z art. 36 § 1 k.r.o. oboje małżonkowie są bowiem obowiązani współdziałać w zarządzie majątkiem wspólnym, w szczególności udzielać sobie wzajemnie informacji o stanie majątku wspólnego, o wykonywaniu zarządu majątkiem wspólnym i o zobowiązaniach obciążających majątek wspólny. Każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej. Wykonywanie zarządu obejmuje czynności, które dotyczą przedmiotów majątkowych należących do majątku wspólnego, w tym czynności zmierzające do zachowania tego majątku. W przypadku braku zgody i współdziałania małżonków w zarządzie majątkiem wspólnym, każdy może żądać odpowiedniego rozstrzygnięcia sądowego.

Instytucja zniesienia wspólności ustawowej określona w przepisie art. 52 k.p.c. jest przydatna, kiedy między małżonkami nie ma porozumienia, co do wyłączenia wspólności majątkowej. W innym przypadku małżonkowie mogą zawrzeć umowę o zniesieniu wspólności majątkowej. Dla sądowego zniesienia wspólności, muszą istnieć ważne powody. Ważnym powodem dającym podstawę do zniesienia wspólności majątkowej jest wytworzenie takiej sytuacji przez współmałżonka, która w konkretnych okolicznościach faktycznych powodujących, że dalsze trwanie jej pociąga za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny. Takimi przyczynami może być trwonienie majątku, alkoholizm, narkomania, hazard, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, podejmowanie ryzykowanych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny, uchylaniu się od pomnażania i utrzymywania substancji zatrzymywania majątku wyłącznie

dla siebie, nadużywanie alkoholu, zaciąganie pożyczek obciążających majątek wspólny. Ważną przyczyną może być zaciągnięcie długu, który nie był „usprawiedliwiony”.

Jak wskazano wyżej, zgodnie z treścią art. 431 k.p.c., w zw. z art. 452 k.p.c. w sprawach o ustanowienie rozdzielności majątkowej, nie można oprzeć rozstrzygnięcia wyłącznie na uznaniu powództwa lub przyznaniu okoliczności faktycznych. Tym samym przepis art. 52 k.r.o. zobowiązuje strony do wykazania, że takie ważne przyczyny nastąpiły.

Zgodnie z ogólną regułą dowodową określoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu ciąży na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Kontradyktoryjny charakter procesu cywilnego wymusza na stronach wskazywanie dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem wymienionej reguły art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Przepis art. 6 k.c. ma charakter generalny, jednak podkreślić należy, iż ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym wiąże się z obowiązkiem twierdzenia i obowiązkiem dowodzenia tych wszystkich okoliczności, które mogą być, stosownie do art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu. Wynika stąd, iż powód musi udowodnić fakty tworzące jego prawo, a pozwany fakty, które przeszkodziły powstaniu prawa powoda lub je zniweczyły. Obowiązek pozwanego dowodzenia faktów, krystalizuje się w sytuacji, gdy powód wykaże okoliczności, na których opiera swoje powództwa. Obecny kształt art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c., powtarzającego w zasadzie regułę z art. 6 k.c., jest przejawem dążenia ustawodawcy do wzmocnienia uprawnień i obowiązków stron w zakresie wskazywania stosunków i okoliczności faktycznych, spornych między nimi, z których wywodzą swoje prawa i na których opierają swe żądania. Jednakże to rzeczą stron, a nie Sądu jest poszukiwanie i przedstawianie dowodów mających na celu udowodnienie twierdzeń, co wyraźnie zaznaczył Sąd Najwyższy w wyroku z 17 grudnia 1996 r. (OSN 1997, poz. 76). Zasadnicza rola Sądu sprowadza się do prawnej i faktycznej oceny materiału dowodowego przedstawionego przez strony. Sąd bowiem jako bezstronny arbiter, rozstrzygający istniejący między stronami spór, opiera rozstrzygnięcie na przedstawionych przez strony dowodach.

Nadmienić należy, że na rozprawie w dniu 15 września 2014r. zarówno powódka, jak i pozwany cofnęli dowód z przesłuchania wnioskowanych świadków.

W ocenie sądu przedstawione przez powódkę środki dowodowe, które w całości zostały uwzględnione nie prowadziły do wykazania, że istnieją ważne przyczyny dla zniesienia wspólności ustawowej. Powódka podała, że przyczynami jej żądania zniesienia wspólności majątku z pozwanym, z datą wsteczną jest wyprowadzenie się pozwanego w listopadzie 2012r. ze wspólnego domu oraz ustanie prowadzenia wspólnego gospodarstwa z pozwanym. W ocenie powódki przyczynami takimi jest nie partycypowanie w kosztach utrzymania domu, brak alimentacji, alkoholizm i istniejące, bądź mogące nastąpić długi pozwanego. W istocie fakt, że pozwany opuścił wspólny dom jest bezsporny. Bezsporne jest również, że toczy się obecnie postępowanie egzekucyjne wobec pozwanego, tytułem egzekucji alimentów na rzecz syna B. W. (1). Te okoliczności jednakże, nie stanowią w ocenie Sądu ważnych powodów, dla których można orzec rozdzielność majątku małżonków, i to też z datą wsteczną.

Powódka nie wykazała twierdzeń pozwu, istotnych dla sprawy, a mianowicie, aby pozwany nadużywał alkoholu, trwonił majątek wspólny, zaciągał zobowiązania obciążające majątek wspólny, czy też rozporządzał poszczególnymi składnikami tego majątku, w sposób powodujący jego umniejszenie i ze szkodą dla rodziny.

Nadto wskazać należy, że strony posiadają mieszkanie na ul. (...), na które zaciągnęli wspólnie kredyt. Planowali sprzedać mieszkanie i spłacić kredyt, jednakże nie doszło do tego. Mieszkanie jest wynajmowane, zaś pozwany zgodził się, aby z tytułu wynajmu powódka spłacała ratę kredytu i w taki sposób przyczynia się do ponoszenia kosztów utrzymania mieszkania, nie żądając od powódki kwoty przypadającej na niego z tytułu wynajmu.

Z relacji stron wynika, że podłożem konfliktu między stronami nie były w/w istotne okoliczności. Fakt wyprowadzenia się z domu pozwanego nie wynikał ze sposobu gospodarowania przez pozwanego wspólnym majątkiem, którym w istocie jak wynika z relacji pozwanego dysponowała powódka. Co więcej z przesłuchania powódki nie wynika, aby podejmowała ona jakiegokolwiek czynności prawne, czy faktyczne przeciwko pozwanemu, dotyczące ich wspólnego majątku. Jednocześnie jak wynika przesłuchania pozwanego długi, jakie ewentualnie miał wcześniej pozwany (w tym alimenty na rzecz syna z poprzedniego związku), pochodziły sprzed zawarcia związku małżeńskiego, z 2003r..

Należy dodać, że dom w miejscowości B., który strony zakupiły w trakcie trwania małżeństwa, i zaciągnęły kredyt w 2011 roku został włączony do majątku osobistego powódki – zgodnie z taką umową stron. Nie tworzył więc majątku wspólnego stron, których obowiązek utrzymania obciążałby obie strony. Co więcej, pozwany podał, czemu powódka nie zaprzeczyła, że od listopada 2012 r. nie zaciąga zobowiązań, nie dokonuje żadnych zakupów obciążających majątek wspólny, zaś jedyne zobowiązanie jakie ciąży na pozwanym to alimenty na rzecz wspólnego dziecka stron, które są w istocie zaspakajane w drodze egzekucji. Pozwany oświadczył też, wbrew twierdzeniom powódki, że nie ma długów wobec Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i innych instytucji kredytujących. Twierdzenia powódki, jakoby pozwany miał długi i nadużywał alkoholu były gołosłowne. Nawet jeżeli przyjąć, że strony faktycznie nie prowadziły wspólnego gospodarstwa domowego od listopada 2012r., to jednocześnie pozwany w tym okresie nie zaciągał żadnych pożyczek obciążających majątek wspólny stron, ani też nie rozporządzał ich wspólnym majątkiem na szkodę rodziny. Łożył na utrzymanie syna B..

W chwili obecnej strony nie pozostają we wspólnocie małżeńskiej. Prawomocnym bowiem wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydziału XIII Cywilnego Rodzinnego z dnia 23 lipca 2014r. w sprawie sygn. akt XIII RC 3127/12 małżeństwo stron P. W. i I. W. zawarte w dniu 26 grudnia 2008r., zostało rozwiązane przez rozwód z winy obu stron, a wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem stron B. W. (1) powierzono powódce, ograniczając władzę rodzicielską pozwanego do ogólnego wglądu w wychowanie i wykształcenie małoletniego oraz współdecydowania o istotnych sprawach dziecka, w tym dotyczących miejsca pobytu, wykształcenia i leczenia. Strony nie zamieszkują wspólnie, nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego.

Na końcu wskazać trzeba, że orzekanie o zniesieniu małżeńskiej wspólności majątkowej z datą wsteczną jest dopuszczalne, także po prawomocnym rozwiązaniu związku małżeńskiego przez rozwód, jeżeli powództwo zostało wytoczone przed tą datą. Mając jednakże na uwadze okoliczności ujawnione w toku postępowania dowodowego, Sąd uznał, że nie ma żadnych podstaw do zniesienia wspólności majątkowej pomiędzy stronami w rozumieniu art. 52 k.r.o., zaś uznanie powództwa choćby w części przez pozwanego nie wiąże Sądu, a wręcz Sąd zobowiązany jest do przeprowadzenia postępowania dowodowego w powyższym zakresie.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach oparto na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że po stronie powódki zachodzą szczególnie okoliczności przemawiające za takim rozstrzygnięciem, w szczególności jej sytuacja osobista i rodzinna.